

smírem stanoveného podle Šu 16 první dílčí novely k obč. zák. domáhati jen v řízení nesporném, před poručenským soudem, a snaží se svůj názor opřít o plenární rozhodnutí tohoto Nejvyššího soudu ze dne 19. prosince 1922, čís. pres. 1107/22 (uveřejněné ve sbírce n. s. pod čís. 2101). Činí tak neprávem. Poručenským soudem nezletilého žalobce je soud cizozemský. Poukázai-li cizozemský poručenský soud poručníka, by podal o zvýšení výživného žalobu na nemanželského otce, bydlícího v tuzemsku, nemůže tuzemský soud procesní žalobu odmítnouti z důvodu, že nárok měl býti uplatňován v mimosporném řízení před cizozemským soudem. V tomto smyslu rozhoduje Nejvyšší soud v ustálené již praxi. Obšírné důvody pro tento jeho názor lze seznati mimo jiné z rozhodnutí uveřejněného pod čís. 2338 jeho sbírky. Napadené rozhodnutí je v podstatě správné, i po stránce věcné. Žaloba se domáhá zvýšení výživného pro podstatné zlepšení poměrů žalovaného od doby, kdy bylo podle smíru zapraveno odbytným 6.400 K rak. Tomu není — jak žalovaný míní — závadou doložka narovnání ze dne 12. a 15. července 1920, že jím jsou všechny nároky nemanželského dítěte proti jeho otci pro minulost i budoucnost zapraveny. Podobné smíry platí vždy, není-li v nich v ý s l o v n ě nic jiného smluveno, za ujednané jen s výhradou, že se zachovají dítěti další nároky na přiměřenou — nikoli jen nutnou — výživu pro případ změny v jeho potřebách nebo v poměrech nemanželského otce. Ve smíru stran nebylo výslovně nic jiného umluveno. Platí proto řečená výhrada tak zvaná doložka rebus sic stantibus i pro ně. Za podstatnou změnu v poměrech nemanželského otce jest pokládati jak nepředvídaný vzrůst jeho hospodářské mohoucnosti, tak i poklesem valuty nastalou změnu při smíru předpokládaného poměru odbytného k jeho majetku a příjmům. Za takových změn poměrů vyžaduje jak důvěra v platnost smlouvy tak právo dítěte na výživu přiměřenou otcovu jmění, by otcovy povinnosti byly nově upraveny. (Srovn. plenární rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 7. října 1924, č. pres. 299/24 čís. sb. 4213.) Aby při této nové úpravě mohlo býti patřičně přihlíženo k nynějším poměrům otcovým o tyto mohly býti náležitě srovnány s jeho poměry v době původního smíru, je nezbytno, jeho nynější hospodářskou mohoucnost zjistiti. Odvolací soud tudíž nepochybil, když rozsudek prvé stolice zaujávši jiné právní stanovisko, zrušil, aby řízení v tomto směru bylo doplněno.

#### Čís. 4492.

**K rozvrhu nejvyššího podání za vydraženou nemovitost není třeba doložití kauční hypoteku úvěrními listinami, jsou-li tyto v ověřených opisech ve sbírce listin.**

**Exekuční soudce nemá zkoumati právní trvání účtovaného nároku, nýbrž připustiti jeho účtování, pokud byl přihlášen a jest se spisy, listinami a pozemkovou knihou v souhlasu a poukázati odporujícího věřitele na pořad práva.**

**Není vyloučeno, by mimo výši úvěrové pohledávky nebyla vyznačena též jistota pro úroky a příslušenství.**

(Rozh. ze dne 29. prosince 1924, R I 984/24.)

Z nejvyššího podání za dražebně prodané nemovitosti přikázal prvý soud Dr. Arnoštu Š-ovi na jeho kauční pohledávky 54.407 Kč 67 h a poukázal vymáhajícího věřitele s odporem proti tomuto přikázání na pořad práva. R e k u r s n í s o u d k rekursu vymáhajícího věřitele napadené usnesení potvrdil. D ů v o d y: Pokud jde o stížnost vymáhajícího věřitele do rozhodnutí, jímž on jako odporovatel následkem svého odporu proti přikázání kauční pohledávky Dra. Arnošta Š-a byl poukázán na pořad práva, poukazuje se stěžovatel k jasnému znění Šu 231 ex. ř. a k důvodům rozhodnutí nejvyššího soudu ze dne 30. prosince 1911 R III 372/11 Gl. U. č. 6219, jehož se sám ve své stížnosti dovolává. Dle Šu 231 ex. ř. závisí-li rozhodnutí o odporu, vzneseném při rozvrhovém roku, na vyhledání a zjištění sporných skutkových okolností, má vyřízení odporu býti v rozvrhovém usnesení poukázáno na pořad práva. S nároky proti nimž čelí odpor na pořad práva odkázaný, má býti v rozvrhovém usnesení prozatím tak naloženo, jako kdyby nebyly popřeny ani co se týče výše, ani co do pořadí. Kdo za příčinou odporu byl odkázan na pořad práva, musí se do měsíce vykámati, že zahájil sporné řízení, jinak rozvrhové usnesení k n á v r h u k a ž d é h o, k d o o d p o r e m j e s t d o t č e n, bude provedeno bez ohledu k odporu. Z tohoto znění zákona jasně vysvitá, že ten, kdo odpor vznesl, musí důvodnost svého odporu prokázati, že tedy na pořad práva dlužno poukázati věřitele odpor podavšího a nikoliv věřitele přikázání své pohledávky žádajícího. Pokud stěžuje si vymáhající věřitel do přikázání úroků a vedlejších závazků z kaučních pohledávek Dra. Š-a, není rovněž stížnost jeho odůvodněna, neboť prvý soudce zcela správně částky účtované na úrocích a vedlejších závazcích při pohledávkách 10.000 Kč a 15.000 Kč přikázal v pořadí a mezích úroků a vedlejších závazků k n i h o v n ě p ř i n i c h v t ě l e n ý c h a odpor vymáhajícího věřitele proti přikázání tomuto zamítl. Úroky a vedlejší závazky bylo by přikázati pouze v mezích kaue v tom případě, když by zvláště pro ně nebylo právo zástavní zřízení, jako jest tomu v tomto případě.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolacímu rekursu.

### D ů v o d y:

Pokud vychází vymáhající věřitel ve vývodech svého dovolacího rekursu s hlediska, že bylo na Dra. Arnoštu Š-ovi, aby vzhledem k tomu, že jím účtované pohledávky jsou úvěrové, předložil při rozvrhovém roku dotyčné listiny úvěrní, by soud mohl jejich právní existenci posouditi, nelze s ním souhlasiti. Listiny k průkazu svých nároků mají hypotékární věřitelé podle Šu 210 ex. ř. předložiti nejpozději při rozvrhovém roku, nejsou-li tyto listiny u soudu. V tomto případě jsou dotyčné úvěrní listiny v ověřených opisech ve sbírce listin a nebylo tudíž třeba, by jejich přepisy nebo prvopisy byly předloženy. Exekuční soudce nemá však zkoumati právní trvání účtovaného nároku, nýbrž jeho účtování připustiti, pokud byl přihlášen a jest se spisy, listinami a pozemkovou knihou v souhlasu, a věřitele, jenž popírá právní trvání tohoto nároku a podává proti přihlášce odpor po rozumu Šu 231 ex. ř., poukázati na pořad práva. Odpovídá tudíž napadené usnesení v tomto směru plně zákonu, a byly

pohledávky Dra Arnošta Š-a právem přikázány a vymáhající věřitel, jenž odpor proti přihlášce podal, a nikoliv hypotékární na pořad práva poukázán, jak již správně rekursní soud uvedl ve svém odůvodnění, na něž se proto poukazuje. Názor stěžovatelův, že úroky z těchto úvěrních pohledávek neměly býti přikázány přes výši úvěrové pohledávky, nýbrž v jejím rámci, nelze v tomto případě míti za správný, a ani onen názor, že nelze vzhledem na § 14 knih. zák. pro úroky a vedlejší pohledávky zříditi samostatnou kauční hypotéku. Ustanovením §u 14 knih. zák. není vyloučeno, aby mimo výši úvěrové pohledávky byla také vyznačena jistota pro úroky a příslušenství, neboť, mluví-li se v tomto ustanovení o nejvyšší částce, do které úvěr nebo ručení má sáhati, týká se to hlavního nároku a nikoli i vedlejších nároků. V tomto případě byla ustanovena a do pozemkové knihy mimo úvěrovou pohledávku i vložena zvláštní kauce pro vedlejší náklady, čemuž dlužnice neodporovaly, (§ 14 poslední odstavec knih. zák.), tento vklad se stal pravomocným, a musí se tudíž v takovém případě při rozvrhu na tyto vedlejší náklady mimo úvěrovou pohledávku do výše jejich zvláštní jistoty vzíti zřetel.

#### Čís. 4493.

**Při úvěrové (kauční) hypotece nesmí býti nejvyšší mez, uvedená v pozemkové knize, překročena a to ani o úroky neb případné útraty sporu a exekuce. Nenalézají-li úroky (útraty) úhrady v rámci úvěrové (kauční) hypoteky, nelze je přiznati v pořadí úvěrové (kauční) hypoteky. Lhostejno, že žaloba k vydobytí úvěrní pohledávky byla v pozemkové knize poznamenána.**

(Rozh. ze dne 29. prosince 1924, R I 1002/24).

Rozvrhuje nejvyšší podání za dražebně prodanou nemovitost, přikázal soud první stolice úvěrnímu ústavu v pořadí úvěrové hypoteky úroky a útraty sporu a exekuce. Rekursní soud zamítl návrh úvěrního ústavu, by mu v pořadí úvěrové hypoteky byly přiznány též úroky a útraty sporu a exekuce.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolacímu rekursu úvěrního ústavu.

#### Důvody:

Podle výpisu z pozemkové knihy (§ 214 ex. ř.) vázne na prodaných nemovitostech ve prospěch rekurentky toliko zástavní právo pro úvěrní pohledávku do nejvyšší částky 50.000 Kč. Tato částka jest úplně vyčerpána poskytnutými zápůjčkami, takže účtované ze zápůjček úroky jakož i útraty sporu a exekuce nenacházejí v uvedené nejvyšší částce úvěrní pohledávky úhrady. Rekursní soud nepřikázal proto právem úroky a útraty z nejvyššího podání v pořadí úvěrní hypoteky a stížnosti do této části napadeného usnesení oprávnění nelze přiznati. Podle §u 14